

“Les possibilitats de sortir-nos-en són molt reduïdes”

JORDI PLAY

El col·lectiu “Per l'Estatut que ens cal” lliurarà una carta als diputats i senadors de les Corts espanyoles en defensa del nou Estatut català. Heribert Barrera (Barcelona, 1917) dóna suport a la iniciativa, juntament amb els també expresidents del Parlament de Catalunya Joan Rigol, Joaquim Xicoy.

Heu viscut els processos de l'Estatut del 1932 i del 79. Què n'opina, del procés d'ara?

—En comparació amb els dos estatuts anteriors, el procés d'elaboració del projecte ha estat molt diferent, ha estat molt llarg, dilatat, per tant, molt més pensat. Cosa que no vol dir que per això hagi resultat molt millor. Aquesta vegada, contràriament al 1932, se sabien ja els límits constitucionals. I, contràriament al del 1979, se sabien els esculls que calia evitar per l'experiència de 25 anys de funcionament. Per això, tot aquest esforç de buscar maneres de blindar competències, i de vorejar les dificultats constitucionals. És evident que, es faci com es faci, els límits constitucionals són estrets.

—Quin és l'escull principal del procés de redacció del nou Estatut?

—El procés d'elaboració del projecte ha tingut un inconvenient important, que resideix en el fet absurd, crec, que qualsevol projecte de modificació necessita els dos terços del Parlament. Això exigia una sèrie de concessions per acontentar tothom. El resultat d'això, al meu parer, ha estat un text amb una pila de defectes en el qual, per aconseguir aquest quòrum excessiu, s'ha hagut de passar per l'adreçador de moltes exigències que crec que no s'haurien hagut d'acceptar. Per exemple, em sembla absurda gairebé la totalitat dels títols primer i segon. És a dir, dels drets i deures, i del funcionament de les institucions catalanes. Aquestes són qüestions que no calia que les deixéssim a la consideració de les Corts de Madrid, perquè són coses que només ens afecten a nosaltres. És una cessió gratuïta de sobirania. A més, si s'aprova ara l'Estatut, hem blindat per a una generació el criteri d'una legislatura ordinària.

—Les coses s'han fet més malan que bé?

—Certs aspectes s'han fet bé, d'alt malament. Com deia, s'ha fet malament el fet d'incloure-hi, com deia, tot que podia ser pura decisió nostra, ser la necessitat de deixar-ho fixat i esblert a l'espera de l'acceptació a Madrid.

En altres aspectes suposo que s'ha el que ha semblat millor, tot i que segurament no és el millor. Personalment crec que el Parlament de Catalunya via de reivindicar el concert econòmic sense paliatius ni atenuacions. A no treu que es pogués transigir. Per transacció havia de partir d'allà.

—Però hi ha qui diu que la proposta del 30 de setembre del Parlament era un concert encobert.

—No... En allò bàsic no era el concert. Amb concert les despeses que fa l'estat en infraestructures són una qüestió secundària, perquè el que no fa l'estat ho pot fer l'autonomia. En canvi, ara crec que veiem la bona voluntat de l'estat.

També ens hem quedat curts en països de la solidaritat. Això de la solidaritat encara que soni políticament incorrekt dir-ho, és un pretext per establir privilegis i perquè hi hagi sectors del territori que puguin viure a l'esquena dels altres. La solidaritat ja està garantida pel sistema de seguretat social, idèntic a tot l'estat. L'experiència demostra que aquells darrers 25 anys de solidaritat han augmentat molt els ingressos de les unitats autònomes beneficiàries, però no les han fet autosuficients.

—Quina conclusió en treu, del moment històric d'ara?

—Qualsevol que tingui més o menys la meua edat té dues decepcions. La primera, que la Guerra Civil va destruir ja sempre més unes possibilitats enormes que existien a Catalunya, no pas talment pel contingut mateix de l'Estatut del 1979 sinó pel que en podia resultar d'aquell Estatut amb la societat catalana i la demografia d'aleshores. La segona decepció, la de la transició. Teníem moltes esperances i en gran part han quedat frades. És un fet que aquests 25 últims anys d'Estatut no ens han permès reparar terreny, sinó que hem continuat reculant, per exemple, en l'ús de la llengua, fonamental per al futur del país.

—En un article recent publicat a la Revista de Catalunya, comentant

moment actual, també despreneu cert pessimisme.

—D'acord amb la meua edat, sóc, com diu un amic meu, un optimista informat, que vol dir un pessimista. Però tot i això no penso que tot està irremissiblement perdut. Estem en una situació molt precària i difícil en què les probabilitats de sortir-nos-en són molt reduïdes.

—**Què li sembla el paper d'ERC en aquest moment?**

—Com que no n'estic suficientment informat, m'és difícil d'opinar. Ja veurem el resultat, i el veurem d'aquí a poc.

—**Pensa que ha valgut la pena aquest procés?**

—Era un procés absolutament necessari. Des del primer dia, vam defensar que aquest Estatut era insuficient i que s'havia de reformar. ERC, de la qual jo era el secretari general, va reclamar la reforma des del 1980. I jo personalment, que formava part de la delegació catalana que va discutir el text amb la comissió constitucional, sempre vaig mantenir el criteri que el que s'aprova no era bo per a Catalunya. Per tant, des del primer dia he estat convençut que calia planejar la reforma. El mal és que aquesta maleïda clàusula dels dos terços feia molt difícil plantejar la reforma amb èxit. I el que em dol és que aquests dos terços s'hagin mantingut. Si el Parlament basc hagués necessitat un quòrum de dos terços per aprovar el pla Ibarretxe, no haurien pogut fer-ho. I malgrat tot, el pla Ibarretxe ha estat i serà positiu per a Euskadi.

—**Si aquesta reforma no funciona, què caldrà fer?**

—Si l'Estatut no prosperés, no seria en absolut cap drama. No estem en una situació de tot o res. Tenim un Estatut, que en molts aspectes encara no es compleix, podríem tractar de millorar els camins més o menys oberts per la via de la negociació, reclamar un finançament millor —que ho permet el text de l'Estatut vigent—... Tindríem encara un camí obert per anar endavant. Sobretot, si ara no s'aproves, tindríem psicològicament la disposició per tornar-ho a plantejar en el primer moment favorable que es presentés. Mentre que el que ara s'aprovi, psicològicament ens farà molt difícil tornar a plantejar-ne la millora fins almenys d'aquí a una generació.

Enric Rimbau

Efecte Forn

EL CIRC DE LA FAMÍLIA BRUNETTI

Envieu les vostres perles a circbrunetti@eltemps.net

Mai no m'hagués imaginat que escriuria un article parlant d'un amic meu, potser perquè no he estat "beneït" amb amistats d'alta volada en les esferes del poder o potser perquè el nucli personal d'amistats es podria caracteritzar per un afany de protagonisme més aviat escàs. De fet, el mateix lu (ah, sí, perdó, em refereixo a l'amic lu Forn), es lamenta en l'*Avui* del dilluns 16 d'haver-se de convertir en protagonista del seu article, i del sàinet que li han muntat, però, com ell mateix diu, "les coses han anat com han anat".

El cas és que, el que jo anomeno "efecte Forn", ha afectat de ple una part de la família Brunetti, que darrerament es mostrava poc activa, potser per allò de l'estratègia. Ens referim als membres *progres* de la Brunetti... (la "família" és un fenomen transversal). El mateix diari *El País* ha estat, probablement, el més actiu en tot l'afer Forn i tot sembla apuntar que res ja no pot contenir els ànims brunettians. Aquests dies el rotatiu insígnia de PRISA ens ha ofert articles impagables.

El País. Dimarts 17, pàgina 12. Títol: "Estatut y realidad social" Signa: Clemente Polo Andrés. I signa com a "catedràtic de Fonaments de l'Anàlisi Econòmica de la UAB". Sa il·lustríssima comença la feina amb arguments estadístics:

"Para la abrumadora mayoría de españoles, en torno al 70% [...] Cataluña no es una nación, mientras que para el 23% lo es."

Es veu que el fet que Catalunya sigui o no sigui nació és una qüestió d'enquesta popular, coma ara això de l'OT. Sa eminència acota el terreny referint-se a l'opinió dels ciutadans de Catalunya.

"Cerca del 40% coinciden con la opinión mayoritaria de España, en tanto que el 50% considera Cataluña una nación."

I ara que el terreny està dibuixat, posem-hi una conclusió ben brillant.

"Estas cifras implican que, al menos, el 40% de los catalanes se sienten españoles y aceptan de buen grado el actual reparto de competencias."

Ja està, el 40% dels catalans aquests enquestats a no sé on no solament accepta el repartiment de competències sinó que, a més, ho fan "de buen grado". Com s'arriba a aquesta conclusió? Doncs per l'aplicació de la fórmula matemàtica: *Tres por culo: cachirulo*. Naturalment, sa excel·lència passa a oferir-nos una delicada anàlisi en què explica com la Constitució i l'Estatut actual han dotat Catalunya d'uns avantatges "impensables sólo unos años antes", però que els pèrfids nacionalistes davant d'aquest devesall de generositat hispana per comptes d'"apostar con entusiasmo por la inserción de Cataluña en la nueva España" ens vam dedicar a "volver a atizar con su discurso sectario los hechos diferenciales, reavivando agravios que la emigración y la convivencia habían desactivado". Total: "Hace ya mucho tiempo que reconocerse español o manifestarse en español [...] está mal visto en todos los ámbitos oficiales de Cataluña y en todas las esferas de la sociedad civil controladas por la larga mano del Gobierno Autónomo." Sort encara que, finalment, les coses sagrades no corren perill, perquè "al fin y al cabo, se trata de un mero proyecto y las Cortes españolas acabarán poniendo las cosas en su sitio durante la tramitación del proyecto". Gràcies, santedat, m'ha tret un pes de sobre.

Lluís Montserrat

Col·labora amb la família Brunetti i guanya una cartera encoixinada per a l'ordinador

Ajuda'ns a trobar les millors perles del Circ de la família Brunetti. Feu-les arribar a circbrunetti@eltemps.net (en qualsevol format: vídeo, text o arxiu sonor) o, per fax, al 932 384 263, amb les dades de la "traballa" (mitjà, data, secció, programa, autor...).

